

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

Таблиця – Стан розвитку МСП станом на 2016 р.

Країна	Кількість МСП, тис	Кількість МСП на 1000 чол. населення	Зайнято в МСП, млн. чол.	Частка МСП у загальній кількості зайнятих, %	Частка МСП у ВВП, %
Велика Британія	2630,0	46,0	13,0	49,0	50-53
Німеччина	2290,0	37,0	18,5	48,0	50-54
Італія	3920,0	68,0	16,8	73,0	57-60
Франція	1980,0	35,0	15,2	54,0	55-62
США	19300,0	74,2	70,2	54,0	50-52
Японія	6450,0	49,6	39,5	78,0	52-55
Росія	836,2	5,7	8,1	9,6	10-11
Україна	283,4	4,8	2,0	10,0	10-11

За прогнозами експертів до найбільш затребуваних професій в Україні відносяться інженери з поєднання технічної і економічної чи юридичної освіти, знання англійської чи іншої європейської мови, з перенасиченням національного ринку товарів і послуг виникне потреба в маркетологах – лоцманів компаній. Глобалізація провокує необхідність високопрофесійних логістів з управління матеріальними і супутніми потоками в процесі товароруку.

Щодо змін у підготовці кадрів для економіки майбутнього закладам вищої освіти слід зважити на тенденції та статистику функціонування малого та середнього бізнесу і розпочати підготовку менеджерів для малого та середнього бізнесу, основною відмінністю яких буде широка спеціалізація в питаннях організації діяльності підприємств.

МІСЦЕ І РОЛЬ СТРАТЕГІЇ В УПРАВЛІННІ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

**Каламан О.Б., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і логістики
Одеська національна академія харчових технологій**

Розробка і впровадження стратегій розвитку організацій обговорюються вже давно. Поняття «стратегія» поповнило управлінську термінологію в 50-ті роки ХХ століття, коли завдання реагування на непередбачені зміни зовнішнього середовища стала особливо актуальною. Вже багато років в науковій літературі точаться дебати про сутність ринкової стратегії і про елементи, які до неї належать. Кінцева мета стратегії – отримання продукту або послуги, що відповідають запитам споживачів, а також підвищення прибутку підприємства. Стратегія передбачає мету і засоби для її досягнення, вибір поведінки підприємства на ринку.

Економічну стратегію визначають, як загальний перспективний план ефективного використання наявних у підприємства ресурсів для стабільного зростання його ринкової вартості, досягнення стійких показників прибутку, розширення портфеля замовлень, забезпечення балансу ліквідності і припустимого рівня ризику. У загальному вигляді економічна стратегія розробляється і застосовується, в першу чергу, для гарантування стійкості економічного розвитку підприємства. На підставі цього, економічна стратегія підприємства виступає не тільки планом щодо забезпечення підприємства ресурсами в необхідному обсязі, а й є програмою досягнення необхідного рівня економічної стійкості з метою оптимізації прибутку і підвищення ринкової вартості бізнесу.

Даний напрям відносять до головної мети підприємства з позиції його стратегічних і економічних орієнтирів. Разом з тим, ефективна і детально розроблена економічна стратегія

гарантує підприємству сильні і стійкі фінансові позиції на конкурентом ринку. На рівні підприємства розробка та вибір довгострокової стратегії розвитку є відносно новим підходом для сучасних суб'єктів економіки.

Відомо, що стратегічний підхід в ринковій економіці є об'єктивною необхідністю існування і розвитку підприємств, оскільки дозволяє їм свідомо приймати на себе допустимий рівень ризику і забезпечує зростання і високий рівень прибутковості підприємств на тривалому часовому інтервалі. В умовах управління ризиком, на підставі виключно короткострокових цілей отримання прибутку, може привести підприємство до банкрутства в середньостроковому періоді, оскільки така політика не розрахована на прийняття рішень при швидкоплинних умовах ринкової економіки.

Ринкова економіка зумовила потребу підприємств в наявності системи основних і додаткових завдань і цілей, а також засобів їх досягнення і об'єктивних критеріїв оцінки. При цьому багато сучасних підприємств зараз не мають достатнього практичного досвіду і адекватної інформаційної бази, що сприятиме виробленню власної стратегії. Необхідний методичний апарат в даній області знань або застарів, або слабо розроблений. Тому в таких умовах в практичну діяльність підприємств повинні бути включені аналітичні дослідження щодо визначення стратегічних завдань з подальшим виробленням відповідної стратегії.

В галузі стратегічного менеджменту виділяють такі напрями функціонування підприємства:

- адміністративне управління (загальне і організаційне), у т.ч. управління персоналом;
- основне виробництво;
- сфера закупівель або матеріально-технічного постачання;
- маркетинг і збутова діяльність;
- економічна діяльність.

Домінування будь-якої зі сфер залежить від діяльності самого підприємства і від умов середовища його функціонування. В сучасних умовах значно підвищується значущість економічної функції, що визначено різким посиленням впливу фінансово-кредитних інструментів на сферу розширеного відтворення. Це обумовлено тим, що в ринкових умовах всі стадії виробничого процесу і здійснення інвестиційних планів повинні супроводжуватися попередніми вирішенням питань про джерела фінансування, які, в свою чергу, стають все більш дорогими. Тому підприємству доводиться вирішувати завдання зіставлення рівня рентабельності його поточної господарської діяльності з очікуваною прибутковістю інвестицій, а також вартістю запозичених фінансових ресурсів.

Тому доцільно узагальнити основні завдання, які стоять при виборі економічної стратегії підприємства:

- обґрунтування і розробка концепції економічної трансформації та реструктуризації великих підприємств;
- розробка можливих альтернативних сценаріїв стратегічного розвитку підприємств в умовах невизначеності;
- вивчення причин і закономірностей розвитку економіки підприємства в умовах ринкових відносин;
- класифікація і систематизація моделей економічної стратегії, принципів і механізмів її формування;
- аналіз та оцінка вихідних економічних умов, визначення основних напрямів поліпшення стану підприємства;
- детермінація економічних зв'язків з контрагентами (постачальники і покупці), а також з бюджетами всіх рівнів;
- забезпечення ресурсами, необхідними для ведення виробничо-господарської діяльності;
- визначення, акумулювання та ефективного використання наявних стратегічних ресурсів, виявлення резервів;

- оптимізація структури основного та оборотного капіталу, власних і позикових коштів;
- прогнозування обсягів прибутку на основі стратегічного планування виробничої діяльності, структури портфеля замовлень, ліквідності і ризиків;
- дослідження напрямів діяльності можливих конкурентів, вивчення їх економічного потенціалу, розробка і реалізація заходів, що гарантують стійкість підприємств в конкурентному середовищі.

Значимість економічної стратегії в діяльності сучасних підприємств полягає в використанні раціональних методів мобілізації внутрішніх ресурсів, максимальному зниженні собівартості продукції, правильному розподілі і використанні прибутку, визначенні потреб в оборотному капіталі, раціональне використання власних коштів підприємства. Слід зазначити, що перелік представлених завдань не є вичерпним і може бути розширений і деталізований з урахуванням зовнішніх вимог.

Економічна стратегія сучасного підприємства є не стільки функцію або систему, скільки процедурою дій, а також сукупність економічних рішень в розрізі окремих її субстратегій. Відносно погляду на стратегію як позицію або процес краще застосувати комбінований підхід, оскільки обґрунтування і вибір економічної стратегії сучасного підприємства базується, головним чином, на стратегічному аналізі існуючого становища підприємства і прогноз його розвитку, а також оцінці зовнішнього середовища і впливу конкурентів.

Економічна стратегія, як наслідок і результат економічного потенціалу сучасного підприємства, з іншого боку, безпосередньо впливає на економічний потенціал такого підприємства. Разом з тим, зазначена взаємозалежність і взаємозумовленість не є чітко детермінованою. По-перше, розмір економічного потенціалу підприємства обумовлений не тільки реалізованою економічною стратегією, а й іншими настільки ж значущими факторами (розмір, структура та вартість капіталу, структура та вартість активів, рівень ділової активності та ін.). По-друге, напрями економічної стратегії залежать не тільки від загального рівня економічного потенціалу, хоча в деякій мірі їм визначено, в тому числі ресурсним забезпеченням. Крім економічного потенціалу на вибір напрямів економічної стратегії суттєво впливають багато інших індикатори та чинники розвитку підприємства, а також зовнішнє середовище його діяльності.

ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧО-ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО КОМПЛЕКСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ БІОРЕІНЖИНІРИНГУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

**Корсікова Н.М., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і логістики
Одеська національна академія харчових технологій**

Досвід управління наукою і нововведеннями на підприємствах харчової промисловості в Україні різноманітний і досить не простий. Далеко не всім фірмам вдається знайти оптимальну форму управління нововведеннями, деякі з них так і не можуть вийти на необхідний рівень конкурентоспроможності, щоб протистояти своїм конкурентам на внутрішньому і світовому ринках. Причин такого положення декілька:

- переважна більшість вітчизняних підприємств харчової промисловості не здатні випускати продукцію конкурентоспроможну на ринку;
- рівень управління підприємствами галузі в цілому зовсім не відповідає сучасним вимогам;
- серйозних імпульсів по поживленню споживчого ринку не спостерігається; підприємства як і раніше намагаються виживати і розвиватися самостійно.

ОГЛЯД РИНКУ ПРОДУКТІВ СПОРТИВНОГО ХАРЧУВАННЯ	
Кручек О.А.	289
БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Євтушок О.В., Значек Р.Р.	290
МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	
Євтушок О.В., Ліпова О.Л.	292
ПРОБЛЕМИ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПИВНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ	
Лозовська Г.М.	293

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ	
Савенко І.І.	295
МІСЦЕ І РОЛЬ СТРАТЕГІЇ В УПРАВЛІННІ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Каламан О.Б.	296
ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧО-ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО КОМПЛЕКСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ БІОРЕІНЖИНІРИНГУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Корсікова Н.М.	298
РОЛЬ КОМУНІКАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ЗАГАЛЬНОМУ МЕХАНІЗМІ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Козак К.Б.	300
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СФЕРИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ	
Дроздова В.А.	302
СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Ніколюк О.В., Левчук Ю.С.	303
МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ПРИЙМАЛЬНО-ВІДПУСКНОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ СКЛАДІВ-ХОЛОДИЛЬНИКІВ	
Чабаров В.О., Мужайло В.Д.	305
ФАКТОРИ ТА УМОВИ ФІНАНСОВОЇ РІВНОВАГИ ПІДПРИЄМСТВ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ	
Бондаренко С.А.	307
АНАЛІЗ РИНКУ КОВБАСНИХ ВИРОБІВ УКРАЇНИ	
Дьяченко Ю.В.	309
УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ МАЛОГО АГРОПІДПРИЄМСТВА	
Брюшкова Н.О.	312
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	
Кругляк Г.О.	313
ВПРОВАДЖЕННЯ «МАТРИЦІ КОНФЛІКТНОСТІ ПЕРСОНАЛУ» ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ»	
Селіхов С.В.	314

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

АСПЕКТИ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ	
Купріна Н.М.	316
ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА. БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?	
Немченко В.В., Немченко Г.В.	317
ЗАСТОСУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ	
Ошечков О.П.	318
ОЦІНКА МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	
Ступницька Т.М.	319
АНАЛІЗ ЕКСПОРТУ РОСЛИННИХ ОЛІЙ З УКРАЇНИ	
Антонюк О.П., Антонюк П.О.	321
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, ЯК МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Іванченкова Л.В.	322
ОСНОВНІ АСПЕКТИ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВЕДЕННЯ КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ В УКРАЇНІ	
Євтушевська О.О.	323
СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ	
Баранюк Х.О.	325